

Päärpummin pee ja Pensiinin...

Olen minä seuraavasta asiasta ennenkin purissut, mutta vähät se on auttanut. Nimitään erilaisten titteleiden kirjoitustavoista. Nyt kierähti pöydän papereiden alta oikein eripainos muinaisen Kielikello -lehden numerosta 4 vuodelta 1984: Tutkintonimikkeiden ja muiden titteleiden lyhenteet. Kirjoittajan nimi on **Liisa Huovinen-Nyberg**, mikä ei kylläkään sano minulle mitään. Tekstistä vain päätellen, että on kyllä asiantuntija.

Pääasia on kiteytetty puolilihavalla painettuun kehystettyyn ingressiin: Tutkintonimikkeistä ja muista titteleistä on käytössä kaksi lyhennejärjestelmää, katkolyhenteet (fil.kand., dipl.ins) ja alkukirjainlyhenteet (FK, DI). Suomen kielen lautakunnan suosituksen mukaan alkukirjainlyhenteiden käyttö on rajoitettava ns. matrikkeli-tekstiin, jossa on olennaisen tärkeää säästää tilaa.

Esimerkiksi heitän Valtiokalenterin. "Kuka kukissa" käytetään jo katkolyhenteitä.

Kiusallisinta on, kun samassa asiayhteydessä käytetään molempia lyhenteitä: virkaa tai apurahaa hakivat fil.kand. K., FT L., kansak.op. G., fil.lis. M., FL B. jne. Tällaiseen sekavaan luettelointiin syyllistyvät sekä yhteisöt että lehdet. Varsinkin viimeksi mainittujen sekoilemiset leviävät tautia edelleen.

Toimituksiin tullaan kai vieläkin joskus suoraan, niin kuin nimimerkkikin, tai "koulun kautta", nykyisin pääsääntöisesti Tampereen yliopistosta. Ei ole aavistustakaan, mitä journalistiksi aikovalle opetetaan, mutta alussa mainitsemani Kielikello kannattaisi kyllä luettaa noviisilla kuin noviisilla. Minun ikäluokkani oppi minkä oppi kantapään kautta.

Ennen vanhaan ja sitten kai jossain vaiheessa välilläkin suoritettiin esimerkiksi filosofian kandidaatin tutkinto (fil.kand. tai FK). Tutkinnon suorittanut saattoi sitten saada fil. maisterin arvon joko osallistumalla promootioon tai anomalla oikeus arvonimen käyttöön, joista vaihtoehdoista jälkimmäinen konsti tuli edellistä huomattavasti halvemmaksi. Silti kandidaattia automaattisesti tituleerattiin maisteriksi. Nyt on kaksi tutkintoa, fil. kandidaatin ja fil. maisterin tutkinto, joten edellisen suorittanut ei olekaan maisteri. Se maisteri pitää sitten suorittaa erikseen, koska se on oma kraatinsa.

Esimerkki on vain esimerkki muinaisesta (Helsingin) yliopiston filosofisen tiedekunnan hist. kielit. Osastosta tai esim. Oulun yliopiston humanistisesta tiedekunnasta.

* * *

Sitten aivan toiseen asiaan.

Piti käyttää puhelinluettelo OUKA 2001. Haen esim. nimeä Suomenrinne, mutta en löydä heti, koska minun aakkosteni mukaan se on väärällä paikalla. Senhän pitäisi olla Suomen Rehun jälkeen, vaan ei ole. Ei löydy Suomenmaa-yhtiötäkään, jonka pitäisi olla Suomen Lähetysseuran jälkeen, vaan onkin vasta edellä mainitun Suomenrinteen edellä. Yritin kerran keskustella ao. puhelinneuvoja kanssa, mutta emme ymmärtäneet toistemme perusteluja.

Tulipahan mieleen vanha kasku oululaisten tavasta erottaa toisistaan p ja b: ekkö nä ymmärrä, että se on "Päärpummin pee eikä Pensiinin"!

Kauan sitten edesmennyt ystäväni, rovasti Einari Kaakinen opetti minua kerran näin: jokaisessa puheessa pitää olla ainakin kaksi kaskua, mutta hautauspuheessa riittää yksi.

Pammi